

Drogová trestná činnosť

JUDr. František Mozner

R 87/2015

- v dovolacom konaní nie je možné skúmať dôkazné úvahy, ktorými súd dospel ku skutkovým zisteniam (počtu obvykle jednorazových dávok drogy zaistenej u obvineného), nakoľko nemožno skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku.
- obvykle jednorazová dávka na použitie = právny pojem

R 87/2015

- princíp rovnakého zákonného prístupu ku ktorémukoľvek páchatel'ovi, ktorý omamnú alebo psychotropnú látku prechováva, bez ohľadu na jeho individuálne fyzické dispozície alebo vyššiu odolnosť získanú užívaním drogy.
- rezistencia získaná predchádzajúcou opakovanou aplikáciou omamnej alebo psychotropnej látky nemôže byť dôvodom na priaznivejšiu právnu kvalifikáciu (§ 171 namiesto § 172 Tr. zák., resp. § 171 ods. 1 namiesto § 171 ods. 2 Tr. zák.). Taký prístup by popieral zmysel a zameranie dotknutej trestnoprávnej úpravy, ktorá má prechovávaniu a iným formám disponovania s drogou (a sprostredkovanie jej konzumácii) zabrániť.

R 87/2015

- obvykle jednorazovou dávkou na použitie v zmysle § 135 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák. sa rozumie dávka omamnej alebo psychotropnej látky, ktorá sa bežne (u väčšiny užívateľov) konzumuje pri jednom použití a takto vyjadruje konzumný priemer.
- ak sa omamná alebo psychotropná látka v takomto dávkovaní nepredáva, je potom potrebné posúdiť, aký počet obvykle jednorazových dávok na použitie sa v zaistenom materiáli nachádza, a to či už podľa kritéria obsahového množstva účinnej látky, alebo podľa celkového množstevného (hmotnostného, objemového) kritéria.

Trj 58/2017

- prechovávanie omamnej látky alebo psychotropnej látky (§ 2 ods. 1 alebo 2 zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov) – ďalej len „droga“, nie je na účel aplikácie § 171 ods. 1 a § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona limitované minimálnym množstvom.

Trj 58/2017

- prechovávanie drogy v množstve síce obvyklým spôsobom aplikovateľnom, avšak menšom, než z hmotnostného hľadiska zodpovedá obvykle jednorazovej dávke, je trestným činom, pokiaľ je droga vzhľadom na množstvo účinnej látky obsiahnutej v celkovom množstve zaisteného materiálu spôsobilá nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Trestného zákona).
- pri prečine podľa § 171 Tr. zák. Je však vždy potrebné posudzovať aj materiálny korektív podľa kritérií § 10 ods.2 Tr. zák.

Tpj 58/2017

- čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo na majetku možno uložiť za jeho spáchanie, v spojení s čl. 86 písm. a) ústavy, podľa ktorého do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky patrí uznávať sa na ústave, ústavných a ostatných zákonoch, zveruje právomoc vymedziť katalóg trestných činov a trestov za ich spáchanie a určovať tak trestnú politiku štátu výlučne zákonodarcovi. V konkrétnom prípade síce o vine a treste môže rozhodnúť iba súd (čl. 50 ods. 1 ústavy), ten je pritom vždy viazaný zákonom (čl. 2 ods. 2, čl. 144 ods. 1 ústavy).

Tpj 58/2017

- z ústavného princípu „žiadene trestný čin bez zákona“ (*nullum crimen sine lege*) tak vyplýva nielen to, že súd nemôže rozširovať podmienky trestnej zodpovednosti, ale tieto nie je oprávnený ani zužovať v tom smere, že konanie (opomenutie) naplňajúce všetky zákonodarcom stanovené znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu (u prečinov včítane potrebnej miery závažnosti) označí za beztrestné.

Trj 58/2017

- z konštrukcie skutkových podstát trestného činu podľa § 171 a § 172 Tr. zák. v spojení s § 135 Tr. zák. vyplýva, že trestným je neoprávnené prechovávanie omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora (ďalej tiež „droga“), prípadne ďalšia forma nakladania s takými látkami uvedená v § 172 ods. 1 Tr. zák., bez ohľadu na ich množstvo. Zákonodarca miernejším trestným postihom privileguje len neoprávnené prechovávanie drog pre vlastnú potrebu, resp. ich prechovávanie pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu (§ 171 Tr. zák.).

Trj 58/2017

- Trestný zákon v ustanovení § 135 ods. 1 výslovne stanovuje v akom množstve najviac možno mať neoprávnené v držbe omamnú látku, aby jej prechovávanie bolo možné právne posúdiť ako prechovávanie drogy pre vlastnú potrebu v zmysle § 171 ods. 1 Tr. zák.
- z toho ale v žiadnom prípade nevyplýva, že by prechovávanie omamnej látky - teda látky, ktorá vo všeobecnosti vyvoláva návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami - v množstve menšom, než v hmotnostnom vyjadrení zodpovedá obvykle jednorazovej dávke na použitie, malo byť automaticky beztrestným, pokiaľ je takáto látka v konkrétnom prípade prechovávaná v množstve, ktoré je po jeho užití (vzhľadom na obsah účinnej látky) spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie alebo rozpoznávací schopnosti alebo sociálne správanie (§ 130 ods. 5 Tr. zák.)

R 4/2013

- pokiaľ páchatel' koná spôsobom uvedeným v § 173 Tr. zák., ale s úmyslom omamné látky, psychotropné látky, jedy alebo prekursorzy vyrábať alebo s týmito látkami následne aj nakladať podľa § 172 Tr. zák., je ustanovenie § 173 Tr. zák. vo vzťahu k § 172 Tr. zák. ustanovením subsidiárnym a ich vzájomný jednočinný súbeh je vylúčený.
- ustanovenie § 173 Tr. zák. len dopĺňa ochranu, ktorú poskytuje tzv. primárne ustanovenie, ktorým je § 172 Tr. zák., a to postihovaním konania typovo menej závažného, t. j. konania, ktoré ešte priamo nie je výrobou, držbou resp. inou dispozíciou s takouto látkou, ale vytvára predpoklady k takémuto konaniu.

R 120/2014

- rozsah činu pri trestnom čine podľa § 172 Tr. zák. nie je závislý na postavení páchatela ako výrobcu, predajcu, alebo na jeho zaradení v reťazci predaja omamnej látky alebo psychotropnej látky (ďalej len droga). Kvantifikácia rozsahu činu zodpovedá hodnote drogy pri predaji koncovým užívateľom (konzumentom). V tomto zmysle nemožno zohľadniť nižšiu cenu pri prvotnom zadovážení drogy od jej výrobcu sprostredkovateľským medzičlánkom oproti jej nárastu až po cenové maximum pri finálnej dodávke konzumentovi.

R 120/2014

- okolnosť, že zaistené rastliny konope neboli doposiaľ upravené do podoby sušiny, použiteľnej na aplikáciu drogy fajčením, nespochybňuje charakter dotknutého materiálu ako omamnej látky a psychotropnej plátky v zmysle § 2 ods. 1 a ods. 2 zákona číslo 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.

R 35/2016 - stanovisko

- rastliny rodu Cannabis (konopa), okrem semien a odrôd konopy siatej uvedených v osobitnom predpise, sú omamnou látkou zaradenou v I. skupine prílohy č. 1 . zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, ak obsahujú psychotropnú látku THC ako účinnú látku, a to v koncentrácii, ktorá je spôsobilá vyvolať návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú v § 2 ods. 1 naposledy označeného zákona.

R 35/2016 - stanovisko

- ak je splnený predpoklad uvedený v bode I., sú rastliny rodu Cannabis (konopa) omamnou látkou v zmysle § 171 ods. 1 alebo § 172 ods. 1 Trestného zákona bez ohľadu na okolnosť, že ide o rastliny doposiaľ nespracované na účel aplikácie sušením (prípadne lúhovaním), nakoľko suchý extrakt, tinktúra (etanolový výluh) a živica z takých rastlín sú rovnako omamnými látkami, zaradenými (každá osobitne) v tej istej prílohe zákona. Doposiaľ pestované rastliny teda nie sú predmetom určeným na nedovolenú výrobu omamnej látky alebo psychotropnej látky v zmysle § 173 ods. 1 Trestného zákona.

R 35/2016 - stanovisko

- pestovanie rastlín rodu Cannabis (konopa) je potrebné kvalifikovať ako neoprávnené zadováženie omamnej látky v zmysle § 172 ods. 1 písm. c / Trestného zákona, pričom trestný čin je dokonaný dopestovaním rastlín do štádia vegetačného vývoja, v ktorom obsahujú dostatočné množstvo účinnej látky na vyvolanie účinku u vedeného v bode I. Tento záver platí bez ohľadu na okolnosť, že nejde o zadováženie omamnej látky od inej osoby, ale z biologickej podstaty rastliny, pričom pri pestovaní zároveň dochádza ku zväčšovaniu rastlinnej hmoty, a teda aj omamnej látky (vrátane účinnej látky – THC)

R 35/2016 - stanovisko

- omamnú látku rastliny rodu Cannabis (konopa) možno neoprávnene prechovávať (§ 172 ods. 1 písm. d / Trestného zákona) aj súbežne s pestovaním takých rastlín, ak je produkčná plocha súčasťou priestoru fakticky ovládaného páchatelom alebo inou osobou, ktorá páchatelovi využitie priestoru umožní alebo páchatelä na pestovanie rastlín použije. Zákonné znaky podľa § 172 ods. 1 písm. c / a písm. d / Trestného zákona sa v takom prípade použijú popri sebe.

R 15/2015

- pri trestnom čine podľa § 172 Tr. zák. je čin spáchaný na osobe, ak páchatel' omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor zabezpečil niektorým zo spôsobov uvedených v odseku 1 písm. a/ až c/ tohto ustanovenia (napr. dovezol, kúpil, zadovážil alebo predal) od inej osoby alebo inej osobe, na jej vlastné použitie alebo na ďalšiu distribúciu a ktorá teda nie je poškodeným. Od tohto sa potom odvíja posúdenie znaku „na chránenej osobe“ v zmysle § 139 ods. 1, a § 172 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a „na viacerých osobách“ v zmysle § 138 ods. 1 písm. j/ a § 172 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

R 13/2012

- doba páchania trestného činu nedovolenaj výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 2 písm. c) Tr. zák. obžalovaným, ktorý je sám závislým užívateľom drogy, nepresahujúca jeden rok, spravidla nemôže byť považovaná za závažnejší spôsob konania v dôsledku páchania trestného činu po dlhší čas v zmysle § 138 písm. b) Tr. zák., pretože neprekračuje obvyklú dobu páchania takéhoto činu závislou osobou .